

Календарно-тематичне планування українська мова 10 клас

профільний рівень (140 год., 4 год. на тиждень)

Українська мова. 10-11 класи. ПРОГРАМА для профільного навчання учнів загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407)

Контрольна робота - 6 год
Контрольний твір – 1 год
Контрольний переказ – 1 год
Контрольне есе – 1 год
1 семестр

№	Зміст уроку	Дата
Мова як суспільне явище. Українська мова в Україні		
1.	Мова як знакова система і суспільне явище. Мова і держава. Українське законодавство про мову. Мовна ситуація в державі. Мовні обов'язки громадян. «Мовний суржик», його причини. Проблеми екології української мови.	
2.	Українська мова як одна з індоєвропейських мов. Українська мова в колі слов'янських мов. Ознаки самобутності української мови. Культура усного і писемного мовлення, питання культури мовлення в оцінці видатних громадських діячів, учених, письменників. Поняття про колорит мовлення: урочисте, ввічливе, офіційне, інтимно-ласкаве, фамільярне, гумористичне, сатиричне мовлення. Словник-довідник з культури української мови.	
3.	Розвиток зв'язного мовлення № 1. Офіційне і неофіційне, публічне і непублічне мовлення в спілкуванні.	
4.	Розвиток зв'язного мовлення № 2. Мовленнєва ситуація. Мовленнєві ролі та наміри мовця і слухача. Мовленнєва тактика. Мовні засоби мовленнєвої ситуації. Причини комунікативних помилок.	
3 історії розвитку української мови		
5.	Основні етапи формування і розвитку української національної мови.	
6.	Поява писемності у східних слов'ян. Створення слов'янського алфавіту. Кирило і Мефодій, їх роль у становленні слов'янської писемності. Кирилиця як основа для розвитку сучасних слов'янських систем письма. Види письма в період Київської Русі: устав, напівустав, скоропис. https://www.youtube.com/watch?v=GluBwNCz7M0	
7.	Розвиток зв'язного мовлення № 3	

	Аудіювання (слухання-розуміння) текстів діалогічного й монологічного характеру різних стилів, типів і жанрів мовлення. Різновиди аудіювання (ознайомлювальне, вивчальне, критичне). Навчальне аудіювання.	
8.	Навчальний диктант	
9.	Розвиток зв'язного мовлення № 4. Докладний усний переказ тексту художнього стилю з творчим завданням (уривок з повісті «Кайдашева сім'я»)	
10.	Розвиток зв'язного мовлення № 5. Докладний письмовий переказ тексту художнього стилю з творчим завданням (уривок з повісті «Кайдашева сім'я»)	
11.	Короткі відомості з історії української писемності. «Граматика словенська» Мелетія Смотрицького (1619р.). Перша рукописна граматика української мови Івана Ужєвича (1643р.).	
12.	Особливості розвитку української мови на сучасному етапі.	
13.	Контрольна робота №1. Контрольне есе «Якою мовою я розмовляю»	
Українська мова як вища форма існування національної мови		
14.	Форми існування української мови (загальнонародна мова, літературна мова, просторіччя, діалект, професійні різновиди, жаргон, арго).	
15.	Розвиток зв'язного мовлення № 6. Поняття про текст як продукт мовленнєвої діяльності. Закономірності побудови тексту. Складання тез.	
16.	Писемна і усна форми літературної мови. Поняття про літературну мову та її діалекти. Діалекти як історична база літературних мов. Територіальні і соціальні діалекти. Мова міста. Мова села.	
17.	Розвиток зв'язного мовлення № 7. Контрольний докладний переказ тексту публіцистичного стилю з творчим завданням	
18.	Розвиток зв'язного мовлення № 8. Контрольний докладний переказ тексту публіцистичного стилю з творчим завданням	
19.	Стилістика і культура мовлення Поняття про стилістичну систему української мови (стилі, підстилі, стилістичні засоби, способи і прийоми організації стилістичних засобів у тексті).	
20.	Узагальнення і систематизація вивченого з теми «Мова як суспільне явище. З історії розвитку української мови».	
21.	Контрольна тестова робота №2. «Мова як суспільне явище. З історії розвитку української мови».	
Фонетика української літературної мови як учення про її звукову систему		
22.	Місце фонетики та орфоєпії в системі мови. З історії української фонетики.	

23.	Класифікація голосних і приголосних звуків. Звук мовлення і фонема. Інваріант, позиційний варіант фонему.	
24.	Зміни голосних і приголосних у мовному потоці. Основні історичні чергування приголосних звуків при словозміні і словотворенні. Чергування [o] та [e] з [i]. Чергування [o] і [e] з нулем звука. Чергування [o] з [e] після ж, ч, ш, дж, та [й].	
25.	Розвиток зв'язного мовлення № 9. Науковий стиль, сфери використання і призначення. Основні ознаки. Підстилі наукового стилю. Основні жанри.	
26.	Чергування [г], [к], [х] із [ж], [ч], [ш] та [з], [ц], [с]. Основні випадки чергування у – в, і – й, з – із – зі (зо).	
27.	Асимілятивні, дисимілятивні процеси, подовження, спрощення у групах приголосних. Відбиття цих явищ на письмі. Приставні приголосні. Метатеза.	
28.	Стилістика і культура мовлення Стилістичні засоби фонетики. Милозвучність української мови. Правильна артикуляція і дикція. Експресивні можливості звуків української мови. Звукопис.	
29.	Розвиток зв'язного мовлення № 10. Особливості діалогічного мовлення в різних сферах спілкування. Дискусійне мовлення. Складання діалогів.	
30.	Розвиток зв'язного мовлення № 11. Дебати як форма дискусій.	
31.	Контрольна тестова робота № 3. Фонетика української літературної мови як учення про її звукову систему	

Українська орфоепія як учення про систему загальноприйнятих правил української літературної вимови

32.	Основні норми сучасної літературної вимови. Особливості вимови голосних, деяких приголосних звуків та їх сполучень (гортанного і проривного звуків [г] і [ґ], сонорних, [дж], [дз], шиплячих [ж], [ч], [ш], задньоязикових [г], [к], [х], груп приголосних (уподібнення, спрощення), м'яких і пом'якшених, а також подовжених приголосних). Повноголосся як одна із основних характеристик української вимови. Вимова слів з апострофом.	
33.	Соціолінгвістичні фактори, що впливають на вимову людини. Основні джерела нормативного мовлення. Мова масмедіа. Особливості вимови імен та по батькові.	
34.	Розвиток зв'язного мовлення № 12. Бібліографія. Бібліографічний пошук на тему наукової роботи із залученням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. Анотація.	
35.	Розвиток зв'язного мовлення № 13. Особливості конспектування. Читання науково-популярної статті. Конспект прочитаного.	
36.	Інтонаційні особливості українського мовлення. Наголос в українській мові, його види (емфатичний, фразовий, логічний). Роль наголосу в розрізненні слів і їх форм. Наявність вільного рухомого наголосу в словах. Паралельне наголошування. Семантико-граматична диференціація лексем за допомогою наголосу.	

37.	Стилістика і культура мовлення Орфоепічна норма. Особливості використання орфоепічного словника. Міжпредметні зв'язки Фонетична анафора та епіфора, алітерація, асонанс (література). Мовний апарат (біологія)	
38.	Розвиток зв'язного мовлення № 14. Контрольний твір «Честь і гідність крізь призму сьогодення»	
39.	Розвиток зв'язного мовлення № 15. Контрольний твір «Честь і гідність крізь призму сьогодення»	
40.	Узагальнення і систематизація вивченого з теми «Фонетика. Орфоепія».	
41.	Контрольна тестова робота №4. «Фонетика. Орфоепія».	

Українська графіка. Українська орфографія як учення про систему загальноприйнятих правил написання слів

42.	З історії становлення і розвитку української графіки й орфографії. Основні принципи української орфографії.	
43.	Складні випадки уживання м'якого знака, апострофа.	
44.	Вживання великої літери. Лапки у власних назвах.	
45.	Написання складних слів разом, окремо, через дефіс.	
46.	Написання складних слів разом, окремо, через дефіс. Тренувальні вправи.	
47.	Правопис складноскорочених слів. Написання чоловічих і жіночих імен по батькові, прізвищ.	
48.	Складоподіл і правила переносу слів з рядка в рядок. Графічне скорочення слів. Правопис географічних назв. Написання слів іншомовного походження. Історичний коментар до різних мовних явищ.	
49.	Стилістика і культура мовлення Основні орфографічні норми. Типові помилки, зумовлені відхиленням від орфографічної норми. Нововведення в українському правописі.	
50.	Редагування тексту з орфографічними помилками. Використання орфографічного словника для перевірки написання слів та їх форм. Словник іншомовних слів.	
51.	Контрольна тестова робота №5. Українська графіка	

Лексикологія української мови як учення про лексичний склад

52.	Слово як основна одиниця мови. Слово і поняття. Системні відношення в лексиці української мови. Семасіологія як учення про значення слів і виразів. Оцінні властивості слів на позначення слуху, зору, дотику.	
53.	Багатозначні й однозначні слова. Пряме і переносне значення (метафора, метонімія, синекдоха). Омоніми, їх види: омоформи,	

	омофони, омографи, міжмовні омоніми. Повні і неповні омоніми. Поняття про пароніми.	
54.	Синоніми та їх види. Синонімічний ряд. Антоніми та їх види. <i>Стилістика і культура мовлення</i> Лексичні норми. Уживання слова відповідно до його лексичного значення. Використання тлумачного словника.	
55.	Мовна надмірність (багатослів'я, плеоназм, тавтологія) і мовна недостатність.	
56.	Словники синонімів, антонімів, омонімів, паронімів. Словник символів.	
57.	Розвиток зв'язного мовлення № 16. Електронний лист. Смс-повідомлення.	
58.	Розвиток зв'язного мовлення № 17. Читання мовчки текстів діалогічного й монологічного характеру різних стилів, типів і жанрів мовлення. Навчальне читання мовчки.	
59.	Узагальнення і систематизація вивченого.	
60.	Контрольна тестова робота №6. «Графіка. Орфографія. Лексикологія».	
61.	Розвиток зв'язного мовлення № 18. Стаття в газету на морально-етичну тему «Булінг-це духовна та фізична слабкість чи демонстрування сили?»	
62.	Розвиток зв'язного мовлення № 19. Доповідь у науковому стилі.	